

Lejre Kommunes Sundhedsberedskabsplan

Sundhedsberedskab

En ulykke er en utilsigtet hændelse, som har negative konsekvenser for mennesker eller materiel, og som kræver en særlig ikke rutinepræget, indsats.

Nogle ulykker har et omfang som overstiger det hverdagsagtige mht. krav om indsats. Disse kaldes katastrofer og udløser behov for iværksættelse af beredskabsindsats.

Det handler således om graden af ulykke i forhold til, de midler der står til rådighed, for at forebygge eller afbøde skadevirkningerne

Plan for sundhedsberedskab

Plan for sundhedsberedskab er en del af Lejre Kommunes samlede helhedsorienterede beredskabsplanlægning (HOB). Denne sundhedsberedskabsplan beskriver den samlede kommunale indsats i beredskabssituationer, som har eller kan få konsekvenser for borgernes sundhed.

Denne plan er udarbejdet af Lejre Brandvæsen (LBV), Vestsjællands Brandvæsen (VSBV) efter 1. januar 2016 og Center for Velfærd & Omsorg (CVO).

Planen har været i høring hos Sundhedsstyrelsen, internt i Lejre Kommune og Region Sjælland. Høringsvarene er indarbejdet de steder, hvor LBV, VSBV og CVO har vurderet det relevant.

Denne plan er godkendt af Lejre Kommunes kommunalbestyrelse den 6. juni 2016.

Efter godkendelse udsendes Beredskabsplanen efter gældende formidlings- og implementeringsstrategi med henblik på at skabe ejerskab blandt medarbejdere og samarbejdspartnere.

Indhold

1 Samlet plan for sundhedsberedskabet	1
1.1 Formål	1
1.2 Lovgrundlag	1
1.3 Gyldighed.....	1
1.4 Kvalitetssikring	2
1.5 Beredskabssituationer	2
2. Organisering af Sundhedsberedskabet	2
2.1 Beslutnings- og alarmeringshierarki	3
Administration og medarbejdere.....	4
2.2 Varsler og alarmer	4
2.3 Aktivering/iværksættelse.....	4
2.4 Region Sjælland/AMK.....	4
2.5 Deaktivering af beredskabet	5
3 Informationshåndtering.....	5
3.1 Indhentning af informationer.....	5
3.2 Situationsbillede	5
3.3 Fordeling af informationer	5
4. Planer for indsatsen (Indsatser)	6
Planer for fortsat drift	6
4.1 Epi- eller pandemier – eller fare herfor	7
4.2 Ekstraordinær udskrivning af borgere med plejebæhov	9
4.3 Vejrbedingede sundhedsrisici - Varme, kulde, sne eller oversvømmelse	11
4.4 Masseulykker	13
4.5 Krisestøtte	15
4.6 Brud på infrastruktur	18
Indsatskort.....	20
5.1 Sundhedsberedskabets ledelse.....	21
Medvirkende	21
5.2 Varsel og iværksættelse af Sundhedsberedskabet	23
5.3 Massevaccination	25
5.4 Etablering af ekstra plejepladser	27
5.5 Skadelig varmepåvirkning	29
Varmt vejr og hedebølge kan give ubehag og hedeslag.....	30
5.6 Krisereaktioner hos børn og voksne.....	32
Krisereaktioner	33
Hvad kan man selv gøre?	33
5.7 Oversvømmelse med regnvand eller kloakvand	35
Bilag til Sundhedsberedskabsplanen.....	37
Bilag 1.....	38
Situationer der kan medføre behov for aktivering af Sundhedsberedskabet	38
Bilag 2.....	39
Opgaver som skal løses i Sundhedsberedskabet	39
Bilag 3.....	41

Ressourcer	41
Bilag 4.....	42
Kontaktinformationer for Sundhedsberedskabets medlemmer – og stedfortrædere samt Krisestyringsstaben i Lejre Kommune	42
Bilag 5.....	44
Ansvarsfordeling	45
Bilag 6.....	46
Oversigt over forsyning til omsorgscentre i Lejre Kommune.....	46

1 Samlet plan for sundhedsberedskabet

1.1 Formål

Denne plan har til formål at sikre, at kommunen kan udfolde sundhedsberedskabet, når der indtræffer ekstraordinære hændelser med konsekvens for borgernes sundhed.

Sundhedsberedskabsplanen skal forberede organisationen på det, man håber ikke sker. Derfor er det en udfordring at sikre, at beredskabet er tilstrækkeligt i forhold til behovet; uden at de ressourcer, der afsættes til beredskabet, er unødigt høje – og dermed forhindrer ældre- og sundhedsafdelingens øvrige opgaver.

For at begrænse ressourceforbruget indgår i videst muligt omfang procedurer, metoder og materialer fra hverdagsaktiviteterne til at afbøde og håndtere følgerne af ulykker.

Planen er et værktøj, der skal hjælpe:

- Før hændelsen – ved at skabe klarhed over roller og ansvar i forbindelse med hændelser.
- Under hændelsen – ved at være instruks i "hvem der gør hvad" i tilfælde af hændelser.
- Efter hændelsen – ved at blive brugt som udgangspunkt for evaluering af kommunens sundhedsberedskab.

1.2 Lovgrundlag

I følgende love og bekendtgørelser indgår bestemmelser og anvisninger for det kommunale sundhedsberedskab:

- Sundhedsloven
- Beredskabsloven
- Sundhedsstyrelsens Vejledning om planlægning af sundhedsberedskab
<https://sundhedsstyrelsen.dk/da/sundhed/planlaegning-og-beredskab/sundhedsberedskab>
- Sundhedsstyrelsens vejledning, Kriseterapeutisk beredskab
- Beredskabsstyrelsens vejledning, Helhedsorienteret beredskabsplanlægning
- Sundhedsstyrelsens vejledning om håndtering af pandemisk influenza
- Lægemiddelloven

Kommunen skal planlægge og gennemføre foranstaltninger, der sikrer syge og tilskadekomne nødvendig behandling i tilfælde af ulykker og katastrofer. Lejre Kommune er således både ansvarlige for at planlægge et sundhedsberedskab og for at opbygge et sådant.

Sundhedsberedskabsplanerne skal vedtages af byrådet, efter der er indhentet rådgivning hos Sundhedsstyrelsen og Lægemiddelstyrelsen. Sundhedsberedskabsplanlægningen koordineres med beredskabs-planlægningen på andre områder. Og kommunen skal koordinere sin planlægning med regionen og de omkringliggende kommuner.

1.3 Gyldighed

Denne plan vedrører beredskabssituationer på afdelingsniveau, centerledelsesniveau inden for kommunen, og i forhold til andre kommuner og regionen. Beredskabsplan, også kaldt *plan for fortsat drift*, som skal håndteres inden for de enkelte centre, afdelinger og institutioner, er ikke omfattet af denne plan, her henvises til kommunens beredskabsplan.

1.4 Kvalitetssikring

Sundhedsberedskabsplanen er udarbejdet i samarbejde mellem enheder i Center for Velfærd & Omsorg (CVO) & Koncernsekretariat & Udvikling samt Vestsjællands Brandvæsen for at sikre høj faglig kvalitet.

Efter udarbejdelse sendes planen til gennemsyn i Lægemiddelstyrelsen og i Sundhedsstyrelsen. Dernæst indhentes udtalelse fra Region Sjælland og endeligt sendes planen til høring ved nabokommunerne, Frederikssund, Roskilde, Ringsted, Holbæk og Køge Kommune. Først derefter godkendes planen i Kommunalbestyrelsen i Lejre Kommune.

Mindst en gang i hver valgperiode gennemføres *kontaktøvelse*, hvor alle kontaktadresser og telefonnumre afprøves i praksis med henblik på at fange eventuelle ændringer, som ikke løbende er registreret.

Minimum en gang årligt mødes nøglepersoner fra Center for Velfærd & Omsorg (CVO) & Koncernsekretariat & Udvikling samt Vestsjællands Brandvæsen (VB) for at gennemgå de respektive beredskabsplaner for at sikre, at de fortsat er koordinerede.

IT-beredskabet kan afprøves ved gennemførelse af crashtest efter IT-afdelingens plan, således at omsorgssystemet simuleres nedbrudt, og det forsøges genstartet ved hjælp af mobile servere på baggrund af Backup. Derudover er der ikke aftalt egentlig øvelsesaktivitet idet, der ved planens udarbejdelse er tilstræbt, at beredskabsprocedurer hentes fra i forvejen kendte rutiner, i en udvidet version. Den model har den indlysende fordel, at øvelser foregår automatisk i hverdagen og medvirker til, at indsatsen kan iværksættes hurtigt og med klar opgavefordeling.

1.5 Beredskabssituationer

Situationer der bl.a. kan medføre behov for aktivering af sundhedsberedskabet omfatter:

- Epi- eller pandemier – eller fare herfor
- Ekstraordinære udskrivninger af plejekrævende borgere fra regionens sygehuse.
- Vejrbedingede ulykker
- Masseulykker
- Brud på infrastruktur

Beredskabssituationer og -opgaver samt ressourcer beskrives nærmere i bilag 1-3

2. Organisering af Sundhedsberedskabet

Lejre Kommunes sundhedsberedskabet er organiseret ud fra de principper, som anbefales i "*Vejledning om planlægning af Sundhedsberedskab*"

(<https://sundhedsstyrelsen.dk/da/planlaegning/sundhedsberedskab/vejledning-om-planlaegning>) mht.:

- **Sektoransvaret**, der indebærer, at de, der har ansvaret for et område til daglig, også har det ved ekstraordinære hændelser
- **Organisatorisk lighed** mellem dagligdag og krise, som indebærer, at kommunens sundhedsberedskab så vidt muligt fungerer efter samme organisation, som

sundhedsområdet i kommunen har til daglig, hvad angår ledelses- og kommandoforhold samt ansvarsområder.

- **Nærhed** mellem borger og beredskab, som indebærer, at ekstraordinære hændelser søges løst så tæt på borgerne som muligt, dvs. på det organisatoriske niveau, som har borgerkontakten.

2.1 Beslutnings- og alarmeringshierarki

Krisestyringsstab – Borgmester, koncerndirektion

Ressourcepersoner kan bl.a. være:

Forbindelsesofficer fra VB
Chef for CVO
Virksomhedsleder
Afdelingsleder
Medarbejdere

Sundhedsberedskabsstaben består af:

Chef for CVO
Virksomhedsleder
Afdelingsleder og gruppeledere
Administration og medarbejdere

Ledelse

Chef for CVO leder Sundhedsberedskabsstaben bestående af ledende personale fra sundhedsområdet (virksomhedsledere, afdelingsledere og gruppeledere) og administrativt personale. Andre sundhedsfaglige eksperter samt ledere fra skole- og daginstitutionsområdet samt andre center områder kan indgå ved behov.

Forbindelsesofficer fra VB eller dennes stedfortræder deltager i Sundhedsberedskabsstabens møder.

Sundhedsberedskabsstaben mødes, under beredskabssituationen, dagligt kl. 10 hos Chef for CVO, som leder møderne. Møderne refereres af administrativ medarbejder.

CVO stiller sundhedsfaglig ekspertise og andre relevante eksperter til rådighed for kommunens krisestyringsstab samt som støtte til andre centerområders beredskabsstabe i det omfang dette måtte skønnes nødvendigt for opgavens løsning.

Den kommunale beredskabsplanlægning for primær sundhedstjeneste fremgår af de kommunale sundhedsberedskabsplaner. Om samarbejdet mellem AMK-Vagtcentralen og kommunen på det operative plan er det aftalt, at sundhedsberedskabet koordineres via AMK-funktionen. Det betyder, at AMK-Vagtcentralen alarmerer kommunen ved behov for inddragelse af kommunens sundhedsberedskab. Såfremt det kommunale sundhedsberedskab aktiveres uden forudgående alarmering fra AMK-Vagtcentralen (f.eks. gennem det kommunale redningsberedskab), er det aftalt, at den pågældende kommune orienterer AMK-Vagtcentralen om aktivering af det kommunale beredskab.

Bilag 4 indeholder oversigt over kontaktinformation og stedfortræder for Sundhedsberedskabsstabens medlemmer.

Bilag 5 beskriver ansvarsområder og ansvarlige for afvikling af sundhedsberedskabet

Administration og medarbejdere

Administrationen har ansvar for dokumentation af hændelsesforløb. Øvrige opgaver er beskrevet under Indsatskort - *Organisation og ledelse af sundhedsberedskabet*.

2.2 Varsler og alarmer

Varsler og alarmer om situationer, som kan kræve iværksættelse af sundhedsberedskabet, kan komme fra mange sider: Borgere, virksomheder, Vejdirektoratet, praktiserende læger, andre kommuner, Region Sjælland, Embedslægeinstitutionen, Sundhedsstyrelsen m.fl.

Sundhedsberedskabet kan kontaktes døgnet rundt, hver dag i året. Dette kan ske ved at kontakte Chefen for CVO eller Vestsjællands Brandvæsens indsatsleder eller Vagthavende chef (kontaktoplysninger findes i bilag 4).

Når en vagthavende i det kommunale beredskab selv erfarer eller hører om situationer, hvor der kan være behov for at udfolde dele af kommunens sundhedsberedskab, kontaktes enten Chef for CVO (telefon 2012 3360) eller dennes stedfortræder. Yderligere kontaktoplysninger findes i bilag 4.

Indsatskort - *Varsel og iværksættelse* beskriver procedurerne i den forbindelse.

2.3 Aktivering/iværksættelse

Chef for CVO, eller CVO's stedfortræder/virksomhedsleder kan på eget initiativ iværksætte sundhedsberedskabet og indkalde Sundhedsberedskabsstaben til møde. Dette kan f.eks. ske ved varsel om eller akut opstået situation, som kræver øjeblikkelig handling.

Aktivering af kommunes sundhedsberedskabsplan kan endvidere ske ved direktionens og/eller koncernledelsen beslutning. Chef for CVO igangsætter de relevante aktiviteter, afhængig af situationens karakter.

2.4 Region Sjælland/AMK

Aktivering af kommunens sundhedsberedskab ske ved, at Akut Medicinsk. Koordinationscenter (AMK) meddeler den ansvarlige direktør for Beredskabet, den ansvarlige direktør i Lejre Kommune og dernæst Chef for CVO, at der er behov herfor, som f.eks. ved behov for ekstraordinær udskrivning af patienter fra sygehusene. AMK-Vagtcentralen er en del af Region Sjælland. AMK-Vagtcentralen indtager efter aftale med kommunernes sundhedsberedskab, hvilket betyder alarmering af kommunerne, såfremt der er behov for, at en eller flere kommuner inddrages ved håndtering af beredskabshændelsen, som beskrevet i kommunens sundhedsberedskabsplan. Kommunerne kan derudover inddrages af AMK-Vagtcentralen i tråd med sektoransvarsprincippet, dvs. at kommunerne i en krisesituation bevarer ansvaret for egne opgaver.

Lejre Kommune er indforstået med AMK-Vagtcentralens koordinerende funktion ved aktiveret sundhedsberedskab, herunder inddragelse af kommunale ressourcer jf. de generelle kommentarer ovenfor.

AMK-Vagtcentralen for Region Sjælland kontakter koncerndirektionen via forbindelsesofficer AMK. Se bilag 4.

2.5 Deaktivering af beredskabet

Sundhedsberedskabet opretholdes indtil det reduceres eller afblæses af kommunaldirektøren/ koncerndirektionen eller Chef for CVO. Herefter overgår alle medarbejdere, uden yderligere instruks, til normale driftsprocedurer i eget regi.

Kommunens Krisestyringsstab og Sundhedsberedskabsstaben kan beslutte debriefingprocedurer og leder afvikling af eventuelle etablerede beredskabsforanstaltninger.

Samarbejde med praktiserende læger samt anskaffelse af lægemidler, jvf Region Sjællands beredskabsplan

3 Informationshåndtering

3.1 Indhentning af informationer

Sundhedsberedskabsstaben beslutter, hvorledes medier overvåges med henblik på relevante oplysninger. Kommunikationsafdelingen holder kontakt til Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen og regionens AMK og følger nyhedsstrømmen herfra.

3.2 Situationsbillede

Møder i Sundhedsberedskabsstaben indledes med situationsrapport fra de deltagende parter. Hvis der er udsendt forbindelsesofficerer til andre forvaltninger eller til kommunens krisestyringsstab afreporterer disse først. Forbindelsesofficer fra VB eller dennes afløser forventes at bidrage med det overordnede situationsbillede.

3.3 Fordeling af informationer

Kommunikationsafdelingen orienterer AMK-Vagtcentralen telefonisk om aktivering, når en aktivering af Lejre Kommunes sundhedsberedskab, er sket fra andre end AMK-Vagtcentral. Forbindelsesmedarbejdere fra andre forvaltninger kan deltage i Sundhedsberedskabsstabens møder.

Chef for CVO beslutter hvilke oplysninger, der skal videregives til den kommunale Krisestyringsstab, hvornår og hvorledes og i hvilken prioritering. Kontakt til pressen varetages via den kommunale Krisestyringsstab eller Koncerndirektionen.

De administrative medarbejdere fører referat over alle beslutninger og fører logbog over indsatser og nyhedsformidling.

4. Planer for indsatsen (Indsatser)

Planer for fortsat drift

Der henvises i øvrigt til Lejre Kommunes generelle helhedsorienterede beredskabsplanlægning, herunder planerne for bl.a.:

1. Kommunens risikobaserede dimensioneringsplan (Herunder serviceniveau for VB).
2. Evakuerings- og indkvarteringscentre
3. Kommunens Beredskabsplan (*plan for fortsat drift*)

Sammenhæng mellem niveau I, II og III og anvendelighed

- a. Niveau I-beredskabsplaner beskriver de overordnede rammer for kommunes beredskab. Niveau I-planen fokuserer på store, ekstraordinære hændelser, som kræver aktivering af det øverste niveau af Lejre Kommunes beredskab.
- b. Niveau I-planen understøttes af Niveau II-planer, som er delberedskabsplaner for de enkelte centerområder. Disse planer fokuserer på hændelser, som det enkelte centerområde skal kunne håndtere.
- c. Niveau III-planer, som er beredskabsplaner for konkrete objekter såsom institutioner mv. Disse planer fokuserer på hændelser, som det enkelte objekt skal kunne håndtere.

Planer for fortsat drift træder i kraft, når der sker hændelser, som den enkelte forvaltning (niveau II) eller lokalitet (niveau III) ikke kan håndtere.

4. HMN Naturgas beredskabsplan
5. Lejre Kommunes beredskabsplan

Plan for Epi- eller pandemier

4.1 Epi- eller pandemier – eller fare herfor

Ved omfattende helbreds- eller livstruende epi- eller pandemier opstår behov for forebyggende, inddæmmende og behandlende indsatser.

Ledelsen af sundhedsberedskabet varetager koordinationsrollen i relation til de forskellige parter, som vil blive involveret i forbindelse med større udbrud af smitsomme sygdomme.

Spredte udbrud af almindelige smitsomme infektionssygdomme skal føre til skærpet opmærksomhed på hygiejne og hygiejniske procedurer. Indsatsen iværksættes af afdelingens ledelse og kan støttes med information og eventuelt undervisning fra ekstern rådgiver inden for hygiejneområdet.

Ved udbrud af alvorlig smitsom sygdom, herunder influenzaepidemi, eller ophobning af infektioner med samme mikroorganisme, er de overordnede opgaver for hjemmeplejen/sygeplejen dels at videreføre de daglige opgaver, dels at modtage samt yde pleje og omsorg til ekstraordinært udskrevne patienter fra sygehusene, samt syge og smittede i eget hjem. Ligeledes skal plejeboligerne medvirke til at etablere ekstra pleje og plejepladser.

CVO's sundhedsfaglige område/hygiejneområdet og kommunens sundhedstjeneste vejleder og rådgiver de relevante institutioner, dagpleje, skoler og forvaltninger om generelle hygiejniske forholdsregler inklusiv brug af værnemidler, herunder:

- Isolationshåndtering og –regimer
- Håndtering af affald
- Håndhygiejnemetoder og –faciliteter
- Beskyttelsesudstyr mv.

Ved fund af smitsomme mikroorganismer i drikkevand (f.eks. E. coli eller amøber) eller varmtvandsanlæg (f.eks. Legionella Pneumophila), indgår CVO sundhedsfaglige ekspertise i koordinationsgruppe ved *Center for Byg & Miljø i samarbejde med forsyningsvirksomhederne*. Her planlægges indsatsen for udredning, begrænsning og afbrydelse af smittefaren.

Under trussel om smittespredning med alvorlig eller farlig virus, bakterie eller parasit kan kommunens Krisestyrsstab iværksætte sundhedsberedskabet.

Både Frit Valg, visitationen, plejecentre og den kommunale sundhedstjeneste generelt vil efter nærmere aftale kunne blive inddraget i håndtering af hygiejniske foranstaltninger og forebyggende indsatser blandt befolkningen generelt. Den kommunale sundhedspleje vil primært få til opgave at medvirke til hygiejniske foranstaltninger og forebyggelse af yderligere smitsom sygdom blandt børn og unge i skoler og kommunens øvrige institutioner

CVO's sundhedsfaglige område/hygiejneområdet iværksætter, efter enten regional eller national indstilling, etablering af faciliteter for vaccination af borgere. Se Indsatskort – *Massevaccination*.

Plan for Epi- eller pandemier

Center for Kultur og Fritid (CKF) samt Center for Skoletilbud (CFS):

Stiller skoler og haller samt personale til rådighed for centre til massevaccination.

Akut Medicinsk Koordinator (AMK):

I en ekstraordinær situation vil regionens AMK varetage den operative ledelse af sygehusvæsenet og koordination af det samlede sundhedsvæsen i regionen.

Region Sjælland:

Ved eventuelle karantæne af borgere/personer – henvises der til epidemi kommissionen, da denne beslutning reelt er en frihedsberøvelse af den enkelte person.

Embedslægeinstitutionen:

ELI rådgiver i forbindelse med epi- eller pandemier.

Sundhedsstyrelsen (SST):

Sundhedsstyrelsen (SST) har udgivet vejledning til kommunernes sundhedspersonale for håndtering af B-hændelser/smitsomme sygdomme (Bilag til *Vejledning om planlægning af sundhedsberedskab*, bilag 8, pkt. 3) og plan for *Beredskab for pandemisk influenza*.

Ved eventuelt udpegning af karantæne faciliteter vurderes der efter den konkrete opgave bl.a. hvor mange og geografiske beliggenhed.

Plan for håndtering af ekstraordinær udskrivning

4.2 Ekstraordinær udskrivning af borgere med plejebenhov

Formål

I beredskabssituationer kan der opstå behov for at håndtere ekstra borgere med plejebenhov:

- Når regionen ekstraordinært udskrives patienter, som endnu ikke er færdigbehandlede.
- Hvis plejeboliger, pga. brand, vandskade, afbrydelse af forsyninger eller andet, bliver uanvendelige.
- Hvis der, på grund af vejrlig (ekstrem varme, kulde eller nedbør), opstår behov for at yde pleje til flere svækkede borgere.

Opgaven

Når regionen beslutter at udskrive ekstraordinært, for at skabe plads på sygehuset for patienter med indlæggelsesbehov, kontakter ledelsen på den afdeling, patienterne er indlagt på, den kommunale visitation. Uden for visitationens telefontider henvises til den kommunale sygeplejes akutnummer.

Borgerne kan herefter visiteres til pleje i eget hjem eller i midlertidig plejebolig.

Hvis behovet overstiger de umiddelbare faciliteter og ressourcer alarmerer visitationen/sygeplejen sundhedsberedskabsstaben.

I sundhedsberedskabsstaben indgår leder af såvel hjemme- og sygepleje, leder af visitation og leder af plejeboliger og centre m.fl.

Plads

Sundhedsberedskabsstaben beslutter i hvilket omfang, og hvilke af nedenstående muligheder, der skal anvendes:

- Inddrage 4-6 tomme plejeboliger, som er ledige.
- Etablering af op til 6 midlertidige plejepladser på de 2 plejecentre, der råder over gæsteboliger, jfr. Indsatskort - *Ekstra plejepladser*.
- Etablering af "nødafdeling", f.eks. i dagsaktivitetscenter.

Medicin

Jfr. Sundhedsaftalen 2015-18, værktøjskasse s. 10-11: "Hvor det er relevant medgives patienten recept på ordineret medicin. Hvis patienten ikke har mulighed for at skaffe et ordineret lægemiddel umiddelbart efter udskrivelsen, udleveres den mængde, som er nødvendig, indtil patienten kan komme på et apotek for at købe medicinen."

I praksis forventer regionen at medgive medicin til ekstraordinært udskrevne patienter til minimum 2 døgn.

Udstyr

Udstyr til ekstraordinære plejepladser er beskrevet i Indsatskort - *Ekstra plejepladser*

Hospitalssenge til borgeres eget hjem leveres, ved behov, via ekstern leverandør eller ved at låne fra nabokommuner eller regionens sygehuse, jfr. beredskabsplan i Visitationsafdelingen

- Ekstra nødkald til borgere udskrevet til eget hjem:
Der kan være grund til ændret indikation for at etablere nødkald i ekstraordinære situationer (ikke blot fald, men også forværring af tilstand eller lignende)
Alternativt kan behovet dækkes med (mobil-)telefoner
- Infusionssæt til minimum 10 personer findes på lager for sygeplejeartikler på Hvalsø Ældrecenter

Plan for håndtering af ekstraordinær udskrivning

- Forbindsstoffer, bandager etc. findes på lager for sygeplejeartikler i Ammershøj Servicehus, Hvalsø Ældrecenter og Plejecentret Bøgebakken
- Personlige værnemidler, overtrækskitler og forklæder findes på lagre for sygeplejeartikler i Ammershøj Servicehus, Hvalsø Ældrecenter og Plejecentret Bøgebakken
- Ekstern leverandør af plejeartikler og værnemidler, MEDIQ, leverer fra dag til dag på hverdage.

Iværksættelse og ledelse

Når der er truffet beslutning om måde og omfang, iværksætter afdelingslederne umiddelbart deres afdelings del af planen.

Andre aktører

Akut Medicinsk Koordinator:

I en ekstraordinær situation vil regionens AMK varetage den operative ledelse af sygehusvæsenet og koordination af det samlede sundhedsvæsen i regionen.

Sygehusledelsen træffer beslutning om behov for ekstraordinær udskrivning i samråd med AMK

Region Sjælland:

Sygehusledelsen træffer beslutning om behov for ekstraordinær udskrivning i samråd med AMK.

De udskrivende afdelinger fra Region Sjælland kontakter den kommunale visitation ved behov for ekstraordinær udskrivning.

Det kan forventes at der er lavere informationsniveau ved ekstraordinær udskrivninger.

Transport af ekstraordinær udskrevne fra sygehus sker efter regionens kørselsaftale efter dennes foranledning .

Når de ekstraordinært udskrevne patienter modtages, kontakter hjemmeplejen borgernes praktiserende læge for eventuelt tilsyn/hjemmebesøg og ordination af yderligere nødvendigt medicin.

Plan for vejrbedingede sundhedsrisici

4.3 Vejrbedingede sundhedsrisici - Varme, kulde, sne eller oversvømmelse

DMI forudsiger vejret flere dage frem. Det er relevant at være opmærksom på disse særlige vejr-situationer på grund af risikoen for helbredspåvirkning:

- Forventninger om høje dagtemperaturer (over 28 grader) over en længere periode.
- Kraftigt snefald: Nedbørmængde overskrider 15 mm på 6 timer svarende til 15 cm sne
- Snestorm: Snefald på mere end 10 cm på 6 timer og middelvind overskrider 10 m/s
- Isslag: Udbredt nedbør, der danner is på overfladen lokalt
- Storm: Middelvindhastighed overskrider 24 m/s
- Kraftig regn: Nedbørmængde overskrider 24 mm på 6 timer lokalt.
- Skybrud: Nedbørmængde overstiger 15 mm på 30 minutter lokalt inden for varslingsområdet.

Der findes lokale retningslinjer i Frit Valg og på plejecentrene for personalets i forhold til særlige vejr-situationer.

Varsling

Varslinger vedr. disse vejrtyper modtages af forbindelsesofficer Vestsjællands Brandvæsen eller Chefvagt via Midt- og Vestsjællands politi.

Andre aktuelle varslinger vedr. evt. høje temperaturer, store snemængder, høje vandstande specielle steder o. lig., må følges via pressen og ved lokale observationer.

Varslet muliggør forberedelse i organisationen på at støtte udsatte borgere, som f.eks. småbørn, ældre, hjerte-lungesyge, psykisk syge og psykisk udviklingshæmmede.

Ved afgrænsede, korterevarende perioder af ekstremt vejr varsles hjemmepleje, sygepleje og plejeboliger, efter behov, med henblik på skærpet opmærksomhed vedr. de borgere, afdelingen har kontakt med.

Under længerevarende eller alvorlige ekstreme vejrepisoder indkaldes Sundhedsberedskabsstaben.

Hvis ekstreme vejrforhold skønnes at udgøre en helbredstrussel for udvalgte borgere kan dette, efter konkret vurdering i sundhedsberedskabsstaben, varsles på kommunens hjemmeside, der kan udsendes meddelelser til pressen, annonceres på kommunens informationstavler etc.

Varsling i øvrigt sker i:

- Ældre og sundheds området ved bl.a. opslag på ældre-, dag- og plejecentre
- Dag- og døgntilbuds område (Center for Dagtilbud (CD)) ved at chef for CD, orienteres på e-mail og/eller mobiltelefon (jf. Krisestyringsstabens telefonliste)
- Generelt ved at "Vejledning til borgerne om **Varmepåvirkning**" sendes som pressemeddelelse til lokalaviser og bringes som nyhed på kommunens hjemmeside via kommunens kommunikationsafdeling (KS)

Plan for vejrbedingede sundhedsrisici

I tilfælde af langvarigt helbredstruende ekstremvejr vil Frit Valg opsøge ældre, svagelige og socialt udsatte borgere.

Fokus vil være rettet mod mennesker, som ikke i forvejen har fast visiteret ydelse fra et af de to fagområder, men som vurderes at have brug for særlig støtte. Endvidere kontaktes boligselskabernes viceværter som, ligesom borgere i opslag og annoncer, opfordres til at støtte med tilsyn og omsorg for fremmede, pårørende og naboer.

Opgaver

Hedebølger kan betyde risiko for væskemangel og i værste fald hedeslag.

Kraftige regnskyl kan føre til en større udledning af sundhedsskadelige stoffer og mikroorganismer. Hvis regn- og spildevand opblandes i forbindelse med oversvømmelser kan dette udgøre en sundhedsrisiko

Ekstrem kuldeudsættelse indebærer risiko for såvel lokale forfrysninger som generel påvirkning.

Vejrpåvirkning kan medføre behov for ekstra pleje eller væske. Dette beskrives i indsatskort vedr. borgere med ekstra plejebenhov.

Kommunens plejepersonale har kontakt til mange af de borgere, der skal være ekstra opmærksomme i særlige vejr-situationer. Der kan både være tale om borgere, der har et dagligt plejebenhov, men det kan også være borgere, der har begrænset kontakt til kommunens personale, borgere som for eksempel blot får bragt mad ud eller har hjælp til rengøring. Både pårørende og plejepersonale skal være ekstra opmærksomme på disse borgere.

De borgere som bl.a. plejepersonale skal være særligt opmærksom på i det varme vejr er beskrevet i indsatskort om varmpåvirkning.

Vejledning til borgere om varmpåvirkning indeholder generelle råd om at beskytte sig mod varmpåvirkning.

Andre aktører

Beredskabsstyrken generelt:

Vestsjællands Brandvæsen råder over et begrænset supplerende beredskab, der kan udbringe mindre generatorer til at producere strøm, drikkevand til borgere, der ikke selv kan afhente dette m.v. Dog efter nærmere aftale herom. Det Statslige Redningsberedskabet samt private leverandører kan ligeledes rekvireres til disse opgaver jf. Vestsjællands Brandvæsen akut telefonliste.

Region Sjælland:

Ekstrem vejrpåvirkning, kan medføre behov for intensiv væske- eller varmebehandling. Dette foregår efter lægelig visitation på regionens hospitaler.

Plan for håndtering af masseulykker

4.4 Masseulykker

Ulykker som omfatter mange mennesker og/eller involverer infrastruktur, institutioner og miljø, betegnes som masseulykker. Det kan f.eks. være følger af brand, kemikalieudslip og eksplosioner i industri, boligområder eller i det offentlige rum.

Skader forårsaget af kemisk, biologisk, radioaktiv, nuklear eller eksplosionsulykke kaldes CBRNE-ulykker.

CBRNE

C: Hændelser med kemiske stoffer

- forurening af drikkevand med kemiske stoffer
- giftig røg fra store brande
- udslip af kemikalier fra virksomhed
- væltede og lækkende tankvogne

B: Hændelser med biologiske stoffer

- forurening af drikkevand med mikroorganismer
- uheld og terror med smitsomt materiale

R: Hændelser med radioaktive stoffer

- Uheld på virksomhed
- Skjult bestråling (skjult kilde)
- Dirtybomb

N: Hændelser med nukleart materiale

- Uheld på kernekraftværker
- Uheld med nukleart drevne skibe
- Uheld ved transport af reaktorbrændsel

E: Hændelser med eksplosive stoffer

- Uheld med eksplosive stoffer
- Bombesprængninger

Opgaver

Overordnet er kommunens opgave ved masseulykker at yde fornøden støtte og hjælp til de borgere, der måtte være ramt af den konkrete hændelse, for eksempel ved drikkevandsforureninger og store brande. Desuden kan kommunen have til opgave at aflaste sygehusvæsenet ved at varetage pleje- og omsorgsopgaver for ekstraordinært udskrevne patienter eller patienter, som vurderes at kunne opholde sig i eget hjem eller på plejecenter/-institution under de givne omstændigheder.

De konkrete opgaver for kommunens sundhedspersonale i forbindelse med masseulykker, som der bør planlægges for, er følgende:

- Afklare og yde fornøden hjælp til berørte borgere
- Varetage pleje og omsorg for ekstraordinært udskrevne patienter fra sygehusene
- Varetage pleje og omsorg for (smitsomt) syge, som vurderes at kunne opholde sig i eget hjem
- Medvirke til at mindske indlæggelsesbehovet i sygehusvæsenet for andre sygdomme
- Deltage i (masse)vaccination af dele af befolkningen
- Bistå regionen med at etablere og bemane, modtage- eller karantænecenter efter AMK's anvisning, bilag 4.

Plan for håndtering af masseulykker

- Yde krisestøtte

Indsatsen ved hændelser med biologiske stoffer er beskrevet i *Plan for Epi- eller pandemier*, som findes ovenfor. Indsatsen ved behov for krisestøtte er beskrevet i *Plan for Krisestøtte*.

Yderligere oplysninger samt kemisk-APV kan findes via Beredskabsstyrelsens hjemmeside www.brs.dk under Farlige stoffer. Her findes ligeledes behandlingsforløb, førstehjælp, egenskaber på stoffet mv. – supplerende kan Beredskabsstyrelsens kemikalievagt kontaktes via 4690 6000

Andre aktører

Hjemmepleje og hjemmesygepleje:

Udarbejder egne instrukser for håndtering af borgere med smitsomme sygdomme samt for situationer med manglende rent drikkevand. Endvidere bistår ledelse og indkaldt, vagtfrit personale, ved etablering af modtage- eller karantænecenter.

Plejeboligområdet:

Udarbejder egne instrukser for håndtering af beboere med smitsomme sygdomme. Endvidere bistår ledelse og indkaldt, vagtfrit personale, ved etablering af modtage- eller karantænecenter.

Afdeling for dagtilbud:

Udarbejder egne instrukser for håndtering af børn.

Sundhedsfaglig ekspertise (PLO, CVO, CFS etc.):

Indgår i Koordinationsgruppe ved teknisk forvaltning med fokus på sundhedsfaglige konsekvens, opgaver og koordination med kommunens øvrige beredskab ved f.eks. drikkevandsforurening - i samarbejde med embedslægen.

Center for Ejendomsdrift (CE) og Center for Byg og Miljø (CBM):

Udarbejder egne planer for sikring af vandforsyning i samspil med beredskabsplanerne ved Lejre Forsyning samt de beredskabsplaner der er modtaget fra lokale vandværker. Der er for nuværende (januar 2014) ingen beredskabsplan vedr. kloak og vejnet.

Beredskabsstyrken:

Kontakt med politi, begrænsning af skader og etablere kompensation for brud på infrastruktur.

Akut Medicinsk Koordinator:

I en ekstraordinær situation vil Regionens AMK varetage den operative ledelse af sygehusvæsenet og koordination af det samlede sundhedsvæsen i regionen. Der etableres dialog mellem Lejre kommunes Sundhedsberedskabsstab og AMK.

AMK/Region Sjælland:

Lejre Kommunes sundhedsberedskab alarmeres via AMK-vagtcentral efter behov. Såfremt kommunens sundhedsberedskab inddrages via anden aktør (herunder redningsberedskabet) orienteres AMK-vagtcentral herom.

Plan for Krisestøtte

4.5 Krisestøtte

Krisereaktion

Mennesker som har overværet eller indgået i voldsomme, omfattende begivenheder (beredskabshændelser) vil ofte opleve forskellige stressreaktioner af fysisk og/eller psykisk karakter.

Også pårørende eller personale kan opleve krisereaktioner. Se bilag om krisereaktioner hos børn og voksne.

Håndtering

Håndtering i de første seks timer efter oplevelsen af noget truende eller katastrofeagtigt, kan være afgørende, og afledning af sanse- og følelsesmæssig hukommelseskonsolidering af hændelsen er formentlig gavnlig.

Voksne, såvel som børn, der deltager i distraherende og hyggelige aktiviteter (film, højtlesning eller lignende rolig aktivitet) umiddelbart efter en kritisk hændelse, udfører en slags spontan helingsstrategi. Det bør ikke hindres; der kan med fordel stimuleres til sådant.

God smertedækning, nærvær og tryghedsskabende kontakt med personer fra det nære netværk, reducerer risikoen for senfølger.

Ukyndig tidlig kriseterapi, særligt med tidlig genfortælling af hændelserne, kan skade og bør undgås. Mens faktabaseret samtale, og praktiske informationer, kan gavne krisehåndteringen og fjerne fokus fra emotionel hukommelse.

Søvnløshed, særligt den første nat efter hændelsen, bør accepteres, da det formentlig er gavnligt for at beskytte mod konsolidering af ubehagelige erindringer. Der bør i hvert fald ikke tilskyndes til at sove i de første 6 timer efter en oplevelse af kritisk hændelse.

Organisation

Lejre kommunes krisestøtte ledes af Sundhedsberedskabsstaben.

I den aktuelle situation aftaler kommunens sundhedsberedskab og Vestsjællands Brandvæsen en arbejdsdeling. Det frivillige Beredskab i Vestsjællands Brandvæsen fungerer som krisestøttende beredskab og er tilgængelig hele døgnet på 59534700 (efter kl. 15.00 bliver telefonen automatisk stillet om til indsatslederen i området).

Organiseringen af indsatsen for det krisestøttende og kriseterapeutiske beredskab inddeles i tre faser: Den akutte fase, overgangsfasen og den opfølgende fase.

Regionens Kriseterapeutiske beredskab består, i den akutte fase og i overgangsfasen, af krisestøtte; og i den opfølgende fase af egentlig kriseterapi.

Det kommunale krisestøttende beredskab etableres indenfor kommunens ressourcer.

Plan for Krisestøtte

I den akutte fase består indsatsen af omsorg, praktisk hjælp og information om mulige krisereaktioner og mulighederne for yderligere hjælp.

Praktisk hjælp til raske personer, i form af indkvartering, forplejning, tæpper, tøj, bleer mm, varetages af den kommunale beredskabsstyrke.

Hjælp til at skaffe medicin, læge- og plejemidler samt omsorg for syge eller svage borgere, varetages af sundhedsberedskabet, jfr. afsnittene om Medicin hhv. Udstyr i *Plan for håndtering af ekstraordinære udskrivninger* samt i resourceafsnittet i Indsatskort – *Ekstra plejepladser*.

Information til borgere om mulige krisereaktioner, samt information til skoler og daginstitutioner om at være opmærksomme på børn og unge, der kan være berørte af hændelse, formidles fra sundhedsberedskabsstaben (bl.a. i form af folderen *Krisereaktioner hos børn og voksne* til lokal printning)

I overgangsfasen består den kommunale indsats væsentligst i at sikre, at borgere informeres om hændelsen og om hvorledes de almindelige rammer opretholdes eller genetableres. Tilsyn med børn og unge med henblik på behov for yderligere krisestøtte eller kriseterapi, varetages af Center for Social & Familie, den kommunale sundhedstjeneste og almen lægepraksis.

I den opfølgende fase understøttes med information om at borgere, der viser tegn på belastningsreaktion som følge af hændelse, bør henvises til vurdering og evt. behandling ved regionens sundhedsvæsen. Særligt skal PPR, lærere og pædagoger fastholde opmærksomheden på børn og unge, som kan reagere senere i forløbet.

Kommende styrkelse af den psykosociale indsats ved beredskabshændelser

Sundhedsstyrelsen har i marts 2014 fremsendt høringsbrev til kommunerne vedrørende styrkelse af den psykosociale indsats ved beredskabshændelser. De seneste årtier har på grund af den teknologiske udvikling, samfundets sårbarhed og klimaforandringer været præget af et stigende antal hændelser, som har nødvendiggjort en beredskabsindsats. Der kan være tale om store ulykker, terrorhændelser, såvel som naturkatastrofer. I forbindelse med håndtering af beredskabshændelser har man i Danmark igennem de seneste årtier også haft fokus på de psykologiske virkninger på især ofre og deres pårørende.

Af regelsættet for planlægning af beredskabet (herunder sundhedsberedskabet) fremgår det, at såvel regioner som kommuner skal kunne yde en psykosocial indsats foruden den egentlige rednings- og håndteringsindsats. I bekendtgørelse om planlægning af sundhedsberedskabet og det præhospitale beredskab mv. hedder det, at der skal kunne ydes kriseterapeutisk indsats, og at indsatsen omfatter såvel regioner som kommuner.

Det kriseterapeutiske beredskab har således eksisteret i en længere årrække og har været afprøvet og er blevet justeret i forbindelse med øvelser og i reelle beredskabssituationer, fx i forbindelse med tsunamien i Asien i 2004.

Plan for Krisestøtte

I relation til terrorhændelserne i Norge i 2011 var erfaringen at det psykosociale beredskab spiller en stor rolle, og Sundhedsstyrelsen har derfor fundet det nødvendigt at præcisere opgaver, roller og ansvar for alle aktører på området. Sundhedsstyrelsen ønsker med denne rapport at optimere rådgivningen om planlægning af sundhedsberedskabet på det psykosociale område. Især vurderes det nødvendigt at sikre klar opgave- og rolle fordeling mellem region og kommuner, både i akutfasen og i opfølgingsfasen.

Andre aktører:

Akut Medicinsk Koordinator:

I en ekstraordinær situation vil regionens AMK varetage den operative ledelse af sygehusvæsenet og koordination af det samlede sundhedsvæsen i regionen.

Region Sjælland:

Lejre Kommune orienterer AMK-vagtcentralen, hvis det kommunale sundhedsberedskab har aktiveret krisestøttende indsats. Rekvirering af krisestøttende indsats fra psykiatrien og Region Sjælland kan ske AMK-vagtcentralen.

Personale der yder krisestøttende indsats, som en af Lejre Kommunes sundhedsberedskab refererer på indsatsstedet til psykiatrisk kontaktperson (KOP) såfremt den er aktiveret.

Ved behov for opfølgende psykosocial indsats efter en sundhedsberedskabshændelse, hvor krisestøtten udelukkende er foranstaltet af Lejre Kommune sundhedsberedskab orienteres psykiatrien Region Sjælland umiddelbart efter beredskabshændelsen via AMK-vagtcentralen.

Sundhedsstyrelsen:

SST har udgivet vejledning til kommunerne om *Kriseterapeutisk beredskab – en vejledning i sundhedsberedskabsplanlægning*.

Plan for Brud på infrastruktur

4.6 Brud på infrastruktur

Det overordnede ansvar for at sikre infrastrukturen under krise eller beredskabssituationer omtales ikke i Sundhedsberedskabsplanen.

Brud på infrastruktur som kan få konsekvenser for CVO-afdelingens virke og som kræver særlig indsats omfatter:

- Svigt af forsyning med vand, varme eller elektricitet.
- Svigt af afløb, kloakker og rensningsanlæg
- Ophobning af uafhøvet affald – særligt husholdnings, køkken eller organisk industriaffald
- Afbrydelse af kommunikationssystemer som it, mobil- og fastnettelefoni
- Afbrydelse af transportveje og broer

Forsyning

Byg- og Miljøafdelingens *Team vand* overvåger og sikrer forsyning med frisk drikkevand. Ved svigt eller forurening etableres særlig koordinationsgruppe med bl.a. deltagelse af kommunallæge og beredskabschefen. Denne gruppe planlægger og iværksætter varslings og information til berørte borgere og institutioner samt etablering af nødvandforsyning.

For plan for håndtering af forsyningssvigt til kommunens pleje og omsorgscentre henvises til de enkelte centres beredskabsplaner. I Bilag 6: *Oversigt over forsyning til omsorgscentre i Lejre Kommune* findes kontaktoplysninger til distributører og leverandører af vand, varme (inkl. gas) og elektricitet.

Bortledning af spildevand

Ved svigt eller overbelastning af kloakafløb er der risiko for forurening af lavtliggende boliger, særligt kældre, samt overløb til drikkevandssystemet.

I *Vejledning til borgerne om oversvømmelse* beskrives forholdsregler ved oversvømmelse med forurenede vand.

Daginstitutioner, børnehaver mv. bør som udgangspunkt henvende sig til kommunallægerne for konkrete råd om hygiejne og forholdsregler i tilfælde af oversvømmelser med regnvand, kloakvand eller –slam. Små børns leg med nyligt forurenede jord og græs bør undgås. Forurenede sand i sandkasser bør udskiftes.

I beredskabsplan for Lejre forsyning beskrives den tekniske indsats for at begrænse skaderne som følge af svigtende bortledning af spildevand (kontakt Lejre forsyning for flere oplysninger).

Affald

Organisk affald, særligt fra husdyr, køkkener eller husholdninger vil, særligt under varme forhold, hurtigt gå i forrådnelse og tiltrække rotter, ræve og insekter. Disse kan være bærere af sygdomme eller smittes ved deres omgang med smittefarligt affald og sprede denne smitte.

Plan for Brud på infrastruktur

Hvis dette medfører smittefare for borgerne, kan kommunaldirektøren/koncerndirektionen iværksætte sundhedsberedskabet.

Kommunikationsbrist

Hjemme- og sygeplejen er særligt følsomme for nedbrud af IT eller brud på mobiltelefoni på grund af adgang til kørelister, medicinstatus og omsorgsjournal.

Ved længerevarende afbrydelse af mobiltelefonnettet kan Lejre Brandvæsen udlevere op til 4 radioer på "SINE"- nettet til rådighed for CVO (*i begrænset tidsperiode*).

IT-afdelingen gennemfører daglig backup af ændringer og total backup af data hver weekend. Disse backups kan bruges som erstatning ved skade på systemet under drift.

IT-afdelingen søger at varsle CVO ved udsigt til driftsforstyrrelser.

Der skønnes ikke risiko for IT-indbrud i omsorgssystemerne, hvorfor der ikke er særlige beredskabsplaner herfor.

Ved strømsvigt som rammer kommunens servere har IT-afdelingen prioriteret kommunikations- og omsorgssystemerne. Ved hjælp af batteribackup lukkes disse sårbare programmer korrekt ned, så de kan startes og virke, når strømmen kommer igen.

I øvrigt henvises til IT-afdelingens beredskab.

Transportveje

Beredskabschefen holder kontakt til Politi og Hjemmeværn ved afbrydelse af vejnettet, med henblik på støtte til transport, uden om de almindelige veje.

Ved afbrydelse på Munkholmbroen og infrastrukturen generelt henvises til beredskabsplan for Center for Ejendomme & Trafik.

En del af hjemme- og sygeplejens medarbejdere bor i kommunen og ved spærring af vejnettet, vil det ofte være muligt for dem at komme frem til borgere i deres eget nærmiljø. Denne indsats iværksættes og ledes af afdelingsleder for hjemme- og sygeplejen. Ved behov for yderligere støtte etableres Sundhedsberedskabsstaben.

Indsatskort

Indsatskort – Sundhedsberedskabets ledelse

5.1 Sundhedsberedskabets ledelse

Opgaven

Sundhedsberedskabets ledelse skal:

- Bistå med sundhedsfaglig rådgivning til Lejre Kommunes Krisestyringsstab
- Sikre at sundhedsfaglige konsekvenser af hændelser håndteres forsvarligt
- Være kontakt til Akut Medicinsk Koordinator (AMK)
- Sikre at personalet har kendskab til instrukser og vejledninger

Medvirkende

Følgende funktioner indgår i ledelsen af Lejre Kommunes Sundhedsberedskab:

Funktion: **Kommunaldirektør**

Rolle, ansvar og beføjelser: Øverste drifts- og økonomiansvarlig

Opgaver, som skal udføres i tilfælde af ulykke:

- Aktivere beredskabet
- Indkalde krisestab
- Godkende ressourceallokering til håndtering af hændelser
- Lede administrativt og kommunikationspersonale afsat til beredskabsopgaver

Funktion: **Kommunikationsafdelingen (KS)**

Rolle, ansvar og beføjelser: Ansvarlig for kommunikation til medier og borgergrupper

Opgaver, som skal udføres i tilfælde af ulykke:

- Forestå kommunikation til medier og borgergrupper efter samråd med koncerndirektør (koncerndirektionen) og Chef for CVO

Funktion: **Administrative stab i Center for Velfærd og Omsorg (CVO)**

Rolle, ansvar og beføjelser: Ansvarlig for dokumentation af hændelsesforløb

Opgaver, som skal udføres i tilfælde af ulykke:

- Føre beslutningsreferater fra møder i forbindelse med sundhedsberedskabet
- Føre log over hændelsesforløb
- Sikre dokumentation af beslutninger vedr. håndtering af hændelsen

Funktion: **Chef for CVO**

Rolle, ansvar og beføjelser: Ansvarlig for håndtering af beredskabshændelse indenfor Sundheds- og ældreområdet

Opgaver, som skal udføres i tilfælde af ulykke:

- Indkalde og lede Sundhedsberedskabsstaben
- Være bindeled mellem kommunen og eksterne samarbejdspartnere
- Igangsætte de ansvarlige og allokere ressourcer fra eget område efter behov

Særlige opgaver:

- Koordination af befordring af ekstraordinært udskrevne patienter med regionens kørselscenter og redningsberedskabet
- Koordination med redningsberedskabet i forbindelse med CBRN-hændelser
- Aktivere lægefaglig bistand

Indsatskort – Sundhedsberedskabets ledelse

- Iværksætte vaccination og forebyggelse af epidemispredning (uddelegeret til kommunallæge – se også *indsatskort for massevaccination*)

Placering

Sundhedsberedskabsstaben mødes i afdeling for center for velfærd og omsorg på centerchefens kontor eller efter nærmere aftale herom.

Kontaktpersoner

Liste med kontaktoplysninger findes vedlagt i bilag 4.

Tid

Sundhedsberedskabet kan iværksættes døgnet rundt, alle årets dage.

Indsatskort – Varsel og iværksættelse

5.2 Varsel og iværksættelse af Sundhedsberedskabet

Varsler og alarmer om situationer som kan kræve iværksættelse af sundhedsberedskabet, kan komme døgnet rundt, alle dage fra mange sider: Borgere, virksomheder, Vejdirektoratet, praktiserende læger, andre kommuner, Region Sjælland, Embedslægeinstitutionen, Sundhedsstyrelsen etc.

Sundhedsberedskabet skal således kunne etableres til hver en tid. Nogle opgaver kræver længere varsel end andre at forberede og udføre men afdækning af situationen, beslutning og planlægning skal altid kunne påbegyndes uden tøven.

Sundhedsberedskabet kan kontaktes døgnet rundt, hver dag i året.
Alarmering sker til Vestsjællands Brandvæsen på telefon 2011 9277.
Vestsjællands Brandvæsen kontakter derefter Lejre Kommune.

Situationer der kan medføre aktivering af sundhedsberedskabet

Epi- eller pandemier – eller fare herfor

- Der kan være tale om virus eller bakterier, spredt ved personkontakt, luft, drikkevand eller fødevarer (sjældent via dyr eller insekter)
- Særlig situation ved smitte, spredt via mad til svage og ældre, fra centralkøkken eller tilført via madudbringer.

Ekstraordinære udskrivninger af plejekrævende borgere fra regionens sygehuse

- Varsel om at borgere kan forventes udskrevet med kort varsel under disse forhold.

Vejrbetingede ulykker

- Kan opstå i tilfælde af ekstrem varme, kulde (ved samtidig udfald af el, naturgas eller fjernvarme), sne eller oversvømmelse.

Masseulykker

- Opstået pga., brand og eksplosion i industri, offentligt rum eller boligområde.
- Særligt vedr. CBRN-ulykker (*chemical, biological, radiological, and nuclear*)
- Tilsigtede eller utilsigtede udslip af farlige kemiske stoffer.
- Tilsigtet eller utilsigtet spredning af biologiske stoffer
- Tilsigtede eller utilsigtede hændelser med strålingsfarligt materiale.

Brud på infrastruktur

- Svigt af forsyning (vand, el, gas, varme)
- Tab af kontakt (it og telefoni)
- Afbrydelse af transportveje
- Svigt af afløb eller kloakker

Opgaven

Når en kommunal medarbejder, f.eks. vagthavende hjemmesygeplejerske, selv erfarer, eller hører om situationer, hvor der kan være behov for at udfolde hele eller dele af kommunens sundhedsberedskab, kontakter denne enten Chef for CVO eller dennes stedfortræder/afdelingsleder (kontaktoplysninger findes i bilag 4).

Indsatskort – Varsel og iværksættelse

Det vil altid være en konkret skøn, hvor hurtigt beredskabet skal udfoldes. Dette skøn overlades til Chef for CVO eller denne dennes stedfortræder/afdelingsleder.

Afgrænsede begivenheder som omfattes af de enkelte afdelingers egne beredskabsplaner, skal alene medføre varsling af kommunens sundhedsberedskab, hvis der er fare for spredning, eller hvis ulykken ikke kan håndteres internt med de ressourcer eller kompetencer, de selv råder over.

Indsatskort – Massevaccination

5.3 Massevaccination

Opgaven

Når Sundheds- og Ældreministeriet, i en konkret situation, efter indstilling fra Sundhedsstyrelsen, træffer beslutning om at gennemføre vaccination af befolkningsgrupper eller af hele befolkningen, oprettes vaccinationscentre. Antallet af kommunale vaccinationscenter afhænger af den konkrete opgave.

Lejre Kommune planlægges med etablering af op til 5 vaccinationscentre på de lokale valgsteder, bemandede med praktiserende læger og sygeplejersker med vaccinationskompetence.

Børn og unge under 18 år bliver indkaldt via valgdistrikter.

Vaccination af ældre, syge og handicappede, som ikke kan komme hjemmefra, foretages af hjemmesygeplejersker på delegation fra en læge.

Ledelse

Den overordnede ledelse af indsatsen varetages af kommunallæge. Denne iværksætter etablering af de nødvendige centre og koordinerer indsatsen.

På hvert center etableres en lokal ledelse bestående af:

- En administrativ medarbejder fra kommunen
- En sygeplejerske fra Plejecenter eller hjemmesygeplejen
- En af de udpegede praktiserende læger

Vaccinationscentrenes ledelser referer til kommunallægen

Personale

- 2-3 administrative medarbejdere på hvert center (allokeret via kommunens krisestyringsstab)
- 2-3 Sygeplejersker (fra plejeboliger og/eller hjemmesygepleje området)
- 2-3 Social- og sundhedsassistenter (fra plejeboliger og/eller hjemmesygepleje området)
- 1 rengøringspersonale (fra hallens/skolens organisation eller via CTE)
- 1 pedel/halinspektør/servicefunktionær via CKF
- Praktiserende læger (anvist via regionen)

Ressourcer

Materialer

- Regionen formidler information fra Sundhedsstyrelsen i forhold til anskaffelse af vacciner
- Køleskabe, og møbler, inkl. etablering af afskærmning ved pedel/halinspektør/servicefunktionær

Transport

Transport af materiel foregår ved regionens initiativ.

Derudover kan trækkes på assistance fra den kommunale beredskabsstyrke.

Indsatskort – Massevaccination

Affald

Medicinsk affald bortskaffes ved regionens mellemkomst efter gældende regler og under hensyn til smittefare og forurening. Øvrigt affald bortskaffes ad vanlige kanaler af pedel/inspektør/servicefunktionær.

Forplejning

Mad og drikke til personalet rekvireres af ledelse ved kantineordninger i kommunen eller ekstern leverandør.

Lokaler (via evakuerings- og forplejningscentre og valgsteder)

1. Kirke Hyllinge Hallen
2. Trællerup Hallen
3. Hvalsø Hallen
4. Osted Hallen
5. Gymnastiksalen ved Firkløverskolen

Indretning af lokalerne til opgaven ledes af den udpegede ledelse i samarbejde med den lokale pedel/inspektør/servicefunktionær (Ledelsen af denne opgave udpeges af Chef for Kultur og Fritid eller Krisestyringsstaben).

Kontaktpersoner

Liste med kontaktoplysninger vedr. Sundhedsberedskabsledelsen findes i bilag 4.

Iværksættelse

Etableres på mindre end 5 hverdages varsel i samarbejde med praktiserende læger i Lejre Kommune.

Tid

Der planlægges for, at der arbejdes i 12 timers drift.

Indsatskort – Ekstra plejepladser

5.4 Etablering af ekstra plejepladser

Opgaven

For at skabe plads til borgere med akut plejebehov, kan der i en beredskabssituation etableres midlertidige plejepladser i de eksisterende rammer på 2 af kommunens plejecentre.

Lejre kommune planlægger at etablere 2x4 ekstra plejepladser på 2 af kommunens plejecentre. Der kan således oprettes i alt 16 ekstra pladser ad denne vej.

Ved behov herudover kan forberedes for etablering af nødafdeling på Dag/aktivitetscenter Grønnehave. Det vil dog kræve mere omfattende logistik og personalemobilisering og er ikke beskrevet i denne plan.

Ledelse

De ekstra pladser forvaltes og ledes af de områdeledere, som også i hverdagen, har daglig ledelse på stedet.

Medvirkende

Pleje- og omsorgsopgaven varetages af plejecenteret vanlige medarbejdere og sygeplejerspersonale med støtte fra ekstra indkaldt personale.

Placering

På Hvalsø Pleje- og omsorgscenter, kan etableres 4 sengepladser i Dagaktivitetscenter og 4 sengepladser i træningslokalet i kælderens. I alt op til 8 pladser.

På Plejecenter Bøgebakken, kan etableres 4 sengepladser i Dagaktivitetscenteret og 4 sengepladser i træningsrum - I alt op til 8 pladser.

Ressourcer:

Senge:

- Visitationen sikrer forsyning af op til 16 hospitalssenge + madrasser til hvert af de to plejecentre.
- Hvis ikke transport af sengene kan arrangeres ad anden vej, varetages dette af det kommunale beredskab ved private udbydere.

Lifte og andet udstyr:

- Visitationen sikrer forsyning af de nødvendige hjælpemidler

Teknik:

- Plejecentrenes pedel/servicemedarbejdere varetager opstilling og indretning af de ekstra senge og sengeborde, affaldsbeholdere, samt etablering af strøm til senge, lamper etc.
- Bortskafning af affald sker ved pedellernes hjælp, sammen med plejecentrenes øvrige affald

Linned:

- Sengetøj og håndklæder findes i depot på plejecenter.
- Ekstra linned kan rekvireres via Roskilde Dampvaskeri, såfremt der er behov for dette i en ekstra ordinær beredskabshændelse

Indsatskort – Ekstra plejepladser

Dyner og Puder:

- Ekstra dyner og puder findes i depot på plejecenter.

Forplejning:

- Lejre Kommunes leverandør af kølemad er **KRAM & Din private kok**. I en beredskabssituation kan de kontaktes mhp. leverancer af døgnkost.
- Service til ekstra 16 kuverter er tilgængelig via hallerne og/eller skolerne jf. deres evakueringsplaner
- Opvarmning, anretning og opvask kan varetages i cafeer og mindre køkken faciliteter samt via hallerne og/eller skolerne jf. deres evakueringsplaner
- Ligeledes har Vestsjællands Brandvæsen samt CVO aftale om dagligdagsleveringer af forplejning og proviantering med:
 - FAKTA forretningerne i Lejre Kommune
 - Super Brugsen i Hvalsø
 - Daglig Brugsen i Lejre

Rengøring:

- Rengøring af de anvendte rum indgår i aftale med Chefen for Internservice & Rengøring.

Tøjvask:

- Linned indsamles og vaskes sammen med plejecentrenes øvrige linned ved dampvaskeri.
- Borgernes eget tøj vaskes lokalt ved egen hjælp (evt. ved normale hjælpepleje anordning).

Kontaktpersoner:

- Vagthavende hjemmesygeplejerske kontakter Leder af plejecentrene for etablering af ekstra plejepladser jævnfør denne plan.
- Tilkald af pedeller/serviceledere og medarbejdere sker via liste i akut- og beredskabsmappe på plejecenter og eller i samarbejde med skolernes (CS) og hallernes administration (CKF).

Iværksættelse:

- Etablering af ekstra plejepladser forventes at kunne ske med 2 timers varsel i dagtiden på hverdage.
- Uden for almindelig dagarbejdstid forventes etableringstid på 4 timer, idet fremskaffelse af senge og etablering af teknik skulle afvente Visitationens sengeberedskab henholdsvis institutionernes teknisk services pedeltilkald eller via Lejre Brandvæsen (supplerende beredskab).

Vejledning til borgerne om varmepåvirkning

5.5 Skadelig varmepåvirkning

Varmt vejr og hedebløge

Varmt vejr kan give ubehag og i værste fald hedeslag.

Hvis der er temperaturer højere end sædvanligt både dag og nat, kan det være vanskeligt at blive kølet ned om natten. Også luftfugtigheden har en betydning for, hvor belastende varmen opleves. Jo højere luftfugtigheden er i kombination med høje lufttemperaturer, jo sværere bliver det for kroppen at komme af med varmen. Det er således en kombination af høje dagtemperaturer, høje nattemperaturer og høj luftfugtighed, der kan give de mest helbredsbelastende perioder med ekstremt varmt vejr.

Hedeslag kan komme langsomt. For nogle kan det være svært at opdage i tide, at man er ved at nå en kritisk overophedning.

Mennesker, der under normale temperaturforhold klarer sig selv, kan have brug for lidt ekstra opmærksomhed og omsorg i varmt vejr og hedebløge. Det er fx ældre, der bor alene, demente eller psykisk ustabile personer. Derfor vil nogle råd også være rettet til pårørende og personale, der har kontakt med mennesker, der skal være ekstra opmærksomme i varmen.

Risikoborgere

Man skal være ekstra opmærksom på:

Borgere med plejebenhov. Plejepersonale skal bl.a. være særligt opmærksomt på:

- Væskeindtaget hos den enkelte. At tilbyde alkoholfri og ikke sukkerrige drikkevarer
- Indendørs temperaturen hos borgeren. Der bør tilstræbes mindst ét køligere rum, dvs. temperaturer under 25°. Beboeren/patienten bør opholde sig i dette køligere rum så mange timer som praktisk muligt hver dag.

Ældre er over 65 år

- Den naturlige aldring mindsker muligheden for at svede og derved at sænke kroppens temperatur naturligt. Kroppen er ikke altid i stand til at opfatte og reagere på temperaturstigninger samtidig med, at man ikke så let føler tørst. Det øger risikoen for hedeslag.

Borgere, der f.eks. pga. kronisk sygdom eller medicin, har vanskeligere ved at svede og føle tørst

- Det anbefales, at man, i meget varme, drikker 1½ gang så meget, som ellers - også selvom man ikke føler tørst.
- Mange kroniske sygdomme giver dårligere evne til at svede, og dermed dårligere evne til at sænke kropstemperaturen naturligt. Sygdommene kan også give ringere følsomhed for tørst. Det betyder, at man kan blive alt for varm uden advarsel.
- Noget medicin kan forringe evnen til at svede eller føle tørst. Det gælder både receptpligtig medicin, håndkøbsmedicin og naturmedicin. Læs derfor indlægssedlen i pakningen grundigt - se også "[Sol, varme og medicin](#)" på Lægemiddelstyrelsens hjemmeside.

Hjemløse

Prøv at få den hjemløse til at søge mest mulig skygge og være lettere påklædt i varmen - og tilbyd eventuelt opbevaring af overskydende "garderobe".

Vejledning til borgerne om varmepåvirkning

Spædbørn og småbørn

- Spædbørn og småbørn kræver særlig opmærksomhed i varmen og er meget afhængige af hjælp til hensigtsmæssig af- og påklædning i varmen. Spædbørn og småbørn skal tilbydes rigeligt at drikke - også selvom de ikke beder om det.

Medicin, der ikke tåler temperaturer over 25° C

- Medicins holdbarhed er ofte afhængig af, at det opbevares ved maksimalt 25 °C. Kontroller derfor om medicin skal opbevares i køleskab i den varmeste periode - se "[Sol, varme og medicin](#)" på Lægemiddelstyrelsens hjemmeside.

Varmt vejr og hedebløge kan give ubehag og hedeslag

Hvis der er temperaturer højere end sædvanligt både dag og nat, kan det være vanskeligt at blive kølet ned om natten. Også luftfugtigheden har en betydning for, hvor belastende varmen opleves. Jo højere luftfugtigheden er i kombination med høje lufttemperaturer, jo sværere bliver det for kroppen at komme af med varmen.

Det er således en kombination af høje dagtemperaturer, høje nattemperaturer og høj luftfugtighed, der kan give de mest helbredsbelastende perioder med ekstremt varmt vejr.

Hedeslag kan komme langsomt. For nogle kan det være svært at opdage i tide, at man er ved at nå en kritisk overophedning.

For alle mennesker gælder det, at det er vigtigt at undgå overophedning via varme fra omgivelserne. Det er vigtigt, at erstatte den væske du mister, når du sveder. Kroppens naturlige temperaturregulering kan derved holde kroppens temperatur så tæt på 37 °C som muligt.

Seks generelle råd i varmen

Sørg for rigeligt at drikke

Hvor meget man skal drikke ekstra på grund af varmen afhænger blandt andet af højde og vægt. Som hovedregel har man brug for ca. en halv gang mere at drikke, end man plejer, forudsat at man ikke er meget fysisk aktiv enten pga. arbejde eller fysisk træning. Sørg også for at få lidt salt.

Hold kroppen afkølet

Løstsiddende tøj af bomuld og materialer, der er specielt beregnet til at svede i, er den foretrukne påklædning. Varmt tøj og tøj, der ikke tillader kroppen at ånde, skal man helst undgå. Det kan være nødvendigt at tage kølige brusebade for at holde kroppen afkølet. Hvis man er tyndhåret eller skaldet, kan en let hovedbeklædning være med til at undgå opvarmning af kraniet.

Sørg for så køligt indeklima som muligt

Træk gardiner for ved direkte solindfald. Anvend evt. udvendig solafskærmning af vinduer. Undgå så vidt muligt at bruge komfur, ovn og andre apparater med stor varmeafgivelse i private hjem.

Sørg for at personer, der skal være ekstra opmærksomme i varmen, får rigeligt at drikke, mulighed for skygge mm.

Vejledning til borgerne om varmepåvirkning

Mennesker, der under normale temperaturforhold klarer sig selv, kan have brug for lidt ekstra opmærksomhed og omsorg i varmen.

Efterlad ikke nogen i en parkeret bil

I en lukket parkeret bil kan temperaturen blive meget høj, meget hurtigt, særligt hvis den står i direkte sol. Efterlad derfor aldrig andre i en lukket bil i varmen. Det gælder særligt spædbørn, småbørn og ældre. Det gælder også kæledyr.

Undgå overanstrengelse

Fysisk arbejde og intensiv træning både ude og inde er ekstra belastende i varmen. Vær derfor særligt opmærksom på rigeligt at drikke, hensigtsmæssig påklædning og mulighed for afkøling. Planlæg den fysiske anstrengelse til om morgenen eller aftenen.

Særligt udsatte

Mennesker, der under normale temperaturforhold klarer sig selv, kan have brug for lidt ekstra opmærksomhed og omsorg i varmt vejr og hedebølge. Det er fx ældre, der bor alene, demente eller psykisk ustabile personer. Derfor vil nogle råd også være rettet til pårørende og personale, der har kontakt med mennesker, der skal være ekstra opmærksomme i varmen. Hvis man kender, eller kender til, ældre eller svagelige mennesker i sit lokalmiljø (naboen?) anbefales det at kontakte dem, for at sikre, de klarer sig eller får den hjælp, de har brug for.

Vær ekstra opmærksom i varmen, hvis du:

- er over 65 år
- er forældre til spædbørn og småbørn
- har en kronisk sygdom, der gør det vanskeligere for dig at svede og føle tørst
- bruger medicin, der gør det vanskeligere for dig at svede og føle tørst
- bruger medicin, der ikke tåler temperaturer over 25 °C
- vælger at drikke alkohol i varmen
- er hjemløs eller har kontakt med en hjemløs
- har et job, hvor du ikke kan beskytte dig imod varme og direkte sol
- motionerer intensivt, både indendørs og udendørs
- har en kronisk sygdom, hvor luftforurening og høje lufttemperaturer kan forværre dine symptomer

Praktiske oplysninger

Du kan søge hjælp hos egen læge, fx hvis du eller dit barn, gennem flere nætter i træk, har svært ved at sove. Ellers hvis du eller nogen i din familie plages af voldsomt belastende reaktioner, som ikke bedres over nogle dage. Hvis jeres læge skønner det nødvendigt, kan der henvises til psykolog, praktiserende psykiater eller sygehuspsykiatrien.

Det er også muligt at søge hjælp på psykiatrisk skadestue. Psykiatrisk skadestue er åben døgnet rundt for alle, der har brug for akut psykiatrisk hjælp. Man kan henvende sig direkte eller efter henvisning fra læge. Man kan også henvende sig telefonisk for at få vejledning/hjælp af plejepersonalet:

Psykiatrien Øst
Distriktpsychiatrien Roskilde
Havnevej 7 - 4000 Roskilde
Tlf. 47 32 92 00
Fax 47 32 92 49

Lejre Kommune

Center for Velfærd og Omsorg
(CVO)
Møllebjergervej 4
4330 Hvalsø

Telefon 46 46 46 46

www.lejre.dk

5.5 Krisereaktioner hos børn og voksne

Krisereaktioner

Når mennesker udsættes for meget belastende begivenheder, kan der i tiden efter komme en række reaktioner af psykologisk og fysisk art.

Almindelige reaktioner hos voksne:

- Uro og rastløshed
- Angst ledsaget af rysten, svedeture, hjertebanken
- Søvnbesvær – såvel svært ved at falde i søvn som ved at sove igennem
- Mareridt
- Gentagne erindringer om det skete
- Svært ved at huske og ved at koncentrere sig om andet end det skete
- Følelse af uvirkelighed
- Irritabilitet og vrede
- Skift i stemning mellem opstemthed og initiativløshed
- Hovedpine og muskelspændinger
- Træthed og uoverkommelighedsfølelse
- Appetitløshed – glemmer at spise
- Skyldfølelse og selvbefrejdelse

Disse reaktioner vil oftest aftage over nogle uger til få måneder.

Almindelige reaktioner hos børn:

Børn kan reagere med en række psykologiske og kropslige symptomer lige som voksne. Men det er ikke altid let at se, hvad de tænker og føler, og særligt små børn, kan ikke altid fortælle om det.

- Angst i anfald
- Humørskift

- Vrede eller indesluttethed
- Ændrer opførsel
- Svært ved at sove
- Mareridt
- Svært ved at koncentrere sig
- Uro og rastløshed
- Mavepine og hovedpine

Hvad kan man selv gøre?

Voksne

I tiden lige efter (op til 6 timer) den belastende oplevelse, er det godt at holde sig i ro i trygge og rare omgivelser. Man bør ikke forsøge at sove, men kan med fordel se film, læse bøger, spille eller anden hyggelig aktivitet.

Mange har behov for at fortælle om det, der er sket, igen og igen. Det er vigtigt at kunne bruge familie og venner i denne situation, og de fleste vil være glade for at kunne hjælpe. Erfaringen viser, at reaktionerne aftager med tiden. Samværet med andre, umiddelbart efter begivenheden, kan være til stor hjælp

Børn

Børn har behov for at få klar besked om, hvad der er sket og skal ske. Børn er tilbøjelige til at "tage hensyn" til voksne og undlade at stille spørgsmål, hvis de voksne er kedede af det. De kan så måske danne deres egne fortolkninger, hvis de ikke kan spørge eller få klar besked. Det er vigtigt, at der er kendte voksne sammen med barnet, som de kan føle sig trygge ved. Børn må gerne se, at de voksne selv er kedede af det. Tal gerne om det, men sørg for

at blive sammen med barnet, og sammen med andre voksne, der kan støtte.

Vær opmærksom på:

At reaktionstid og opmærksomhed er forstyrret, så man ikke reagerer, som man plejer i trafik og daglige gøremål. Undgå at bruge rusmidler som f.eks. alkohol til beroligelse. Søg læge, hvis du har brug for noget midlertidigt søvndyssende eller beroligende medicin.

Vejledning til borgerne om oversvømmelse

5.6 Oversvømmelse med regnvand eller kloakvand

Indeklima og kældre

Man bør som udgangspunkt ikke opholde sig i længere tid i rum, der er våde efter indtrængende vand – specielt ikke hvis der er tale om overløb af kloakvand. Er der tale om indtrængende overfladevand eller regnvand i kældre eller den øvrige beboelse, kan dette oftest rengøres med vand og sæbe, mens man om muligt bør overlade rengøringen til professionelle rengøringselskaber, hvis der er tale om overløbende eller indtrængende kloakvand. Er man i tvivl kan, man hente råd eller overlade rengøringen til et professionelt rengøringselskab, eller man kan i forsikringsøjemed henvende sig til sit forsikringselskab for råd om, hvordan man skal forholde sig.

Hvis man som privat person foretager oprydning og rengøring i kældre, hvor der står vand efter oversvømmelse med kloakvand eller -slam, er det vigtigt at beskytte sig selv ved at bruge værnemidler som gummistøvler og langskaftede gummihandsker. Kloakvand bør således hverken komme i kontakt med huden eller øjne eller mund. Ved afsluttet arbejde bør man tage et bad, tørre sig grundigt med et rent håndklæde og tage rent tøj på. Det tøj man har båret under oprydningarbejdet lægges direkte i vaskemaskinen og vaskes ved så høj temperatur som muligt – helst over 80 grader. Alternativt kasseres tøjet i en tillukket plasticpose og bortskaffes som almindeligt husholdningsaffald.

Inventar

I det omfang beboeren selv ønsker at rengøre inventar m.m. anbefales det, at beboeren rådfører sig med professionelle/forsikringselskab om rengøringsmetode, personlig beskyttelse mv.

Haver

Slam/sediment efter oversvømmelse i haver ved kraftige regnskyl anses ikke at udgøre en større sundhedsfare. Hvis der har været kloakvand i oversvømmelsen, er det dog vigtigt også her at være omhyggelig med almindelige hygiejniske forholdsregler (undgå at få rester af slam/sediment på huden og i mund og øjne, håndvask, skift af fodtøj, når man går indendørs m.v.) ved og efter færden og arbejde i områder med slam/sediment efter oversvømmelse. Vær særlig påpasselig ved evt. sår på huden. Ved større aflejringer og mistanke om opblanding med kloakvand kan det overvejes at fjerne sedimentet, som ellers kan blive liggende i længere tid med også lugtgener til følge.

Køkkenhaver

Hvis der har været vand fra kloakker i køkkenhaven, bør man koge grøntsagerne før spisning og kassere det, der ikke kan koges. Salat og lignende er vanskelige at rengøre og bør kasseres efter en oversvømmelse, også selv om man ikke er sikker på, om der har været kloakvand iblandet.

Privat tøjvask

Vask af tøj der er forurenet med kloakvand, er sikrest ved kogevask ved minimum 80 °C.

Supplerende metoder til reduktion af mikroorganismer i tøj er: vaskemiddel med blegemiddel

Vejledning til borgerne om oversvømmelse

(hvis tøjet tåler det), brug af varm tørretumbler og at hænge tøjet ud i solskin (pga. solens UV-lys har bakteriedræbende virkning).

Se også Sundhedsstyrelsens generelle råd om tøjvask i private husholdninger:

<http://www.sst.dk/~media/Sundhed%20og%20forebyggelse/Hygijne/Vasketemperaturer/Vasketemperaturer.ashx>

Bilag til Sundhedsberedskabsplanen

Bilag til Sundhedsberedskabsplan

Bilag 1

Situationer der kan medføre behov for aktivering af Sundhedsberedskabet

Epi- eller pandemier – eller fare herfor

- Der kan være tale om virus eller bakterier, spredt ved personkontakt, luft, drikkevand eller fødevarer (sjældent via dyr eller insekter)
- Særlig situation ved smitte, spredt via mad til svage og ældre, fra centralkøkken eller tilført via madudbringer.

Ekstraordinære udskrivninger af plejekrævende borgere fra regionens sygehuse

- Erfaringer fra arbejdsmarkedskonflikter, afdelingslukninger, besparelsetiltag og mindre epidemier tyder på at et antal op mod 20 borgere kan forventes udskrevet med kort varsel under særlige forhold.

Vejrbetingede ulykker

- Kan opstå i tilfælde af ekstrem varme, kulde (ved samtidig udfald af el, naturgas eller fjernvarme), sne eller oversvømmelse. Sundhedsberedskabet omfatter ikke genhusning af raske og selvhjulpne.

Masseulykker

- Opstået pga. brand og eksplosion i industri, offentligt rum eller boligområde.
- Særligt vedr. CBRN-ulykker (*chemical, biological, radiological, and nuclear*)
 - o Tilsigtede eller utilsigtede udslip af farlige kemiske stoffer.
 - o Tilsigtet eller utilsigtet spredning af biologiske stoffer
 - o Tilsigtede eller utilsigtede hændelser med strålingsfarligt materiale.

Brud på infrastruktur

- Svigt af forsyning (vand, el, varme)
- Tab af kontakt (it og telefoni),
- Afbrydelse af transport (broen fastsiddende - oppe, tankbilsulykke på Kulhusvejen, sne på vejen til Vellerup...)
- Svigt af afløb eller kloakker

Bilag til Sundhedsberedskabsplan

Bilag 2

Opgaver som skal løses i Sundhedsberedskabet

(for detaljer henvises til de relevante indsatskort)

- 1) Indkaldelse af ekstra personale til pleje omsorg og behandling
 - Også til at dække eventuelt frafald af personale som følge af ulykken
 - Medarbejderadresselister ved Plejeboligområdet hhv. for Hjemme- og Sygeplejen, indrettes, så der let kan søges geografisk efter medarbejdernes bopæl. På den måde kan de indkaldes til indsats nær deres bolig, ved behov.
 - Afdelingslederne danner lokal beredskabsgruppe som koordinerer og indkalder.

- 2) Opsporing af og kontakt til borgere med hjælpebehov
 - Nabohjælp
 - Familieomsorg
 - Kontakt via hjemmeplejen og hjemmesygeplejens kontaktlister

- 3) Etablering af ekstra plejepladser:
 - Der planlægges at etablere modtagefaciliteter ved at inddrage ledige plejeboliger, overbelægge plejecentre og ved at inddrage dagligstuer og træningsrum.
 - Dette fordrer levering (lager eller forsyningsaftaler) af:
 - o senge
 - o andet materiel
 - o sygeplejeartikler og infusionsvæsker
 - o mad og drikke
 - o rengøring og linnedservice

- 4) Afskærmet (Karantæne) enhed kan etableres på et eller flere af kommunens plejecentre eller i afsnit heraf.

- 5) Etablering af ekstra strøm, vand og varme i ovenstående faciliteter
 - Lejre Forsyning og Afdeling for Byg og Miljø varetager opgaven i koordination med beredskabets indsatsleder

- 6) (Gen)Etablering af kommunikation (IT, telefoni, fax, radio)

- 7) Transport af borgere/patienter internt i kommunen

- 8) Information
 - Til borgere generelt.
 - Til de som er ramt eller i risiko for at blive ramt af ulykken.
 - Informationsmaterialet vedr. sundhed, helbredsrisiko eller sundhedsberedskabet, udgå fra Sundhedsberedskabsstaben eller chefen for CVO.

Bilag til Sundhedsberedskabsplan

- Offentliggørelse sker på den kommunale Krisestabs foranledning
- Til at vejlede borgere, som ringer til kommunen, kan sundhedsplejerske eller sygeplejerske allokere til telefonomstillingen, så de kan give sundhedsfaglig information/råd – også fra bekymrede familiemedlemmer og naboer.

9) Massevaccination

10) Kriseterapeutisk beredskab

Bilag til Sundhedsberedskabsplan

Bilag 3

Ressourcer

- 1) Internservice og Rengøring:
 - a. Vask og rengøring af midlertidige opholdssteder
 - b. Rengøring ved særligt behov

- 2) Teknisk service (Center for Trafik & Ejendomme)
 - a. Kendskab til bygninger og installationer
 - b. Hjælp til evakuering
 - c. Kørsel

- 3) Tandplejen
 - a. Hjælp/genoplivning
 - b. Operationsstue

- 4) Hjemmeplejen
 - a. Telefonlister til ledere og personale
 - b. Frigøre personale fra praktisk hjælp til akutte ydelser

- 5) Sygeplejen
 - a. Oversigt over svage borgere (med nødkald)
 - b. Telefonlister over ledere og personale

- 6) Sundhedsplejen
 - a. Sundhedsplejen har 6 sundhedsplejersker med hver sin mobiltelefonforbindelse og rutine i formidling af klare budskaber og råd

- 7) Byg og Miljø/Lejre Forsyning
 - a. Vand
 - b. Varme
 - c. El

- 8) IKT
 - a. Sikring og genetablering af kommunikation og funktion af omsorgssystem

- 9) Beredskabsstyrken
 - a. Koordination
 - b. Kommunikation
 - c. Tæpper
 - d. Transport

Bilag til Sundhedsberedskabsplan

Bilag 4

Kontaktinformationer for Sundhedsberedskabets medlemmer – og stedfortrædere samt Krisestyingsstaben i Lejre Kommune

Lejre Kommune (Krisestyingsstab)	Tlf.	Mobil	Andet
Borgmester Carsten Rasmussen	4646 4400	2026 1300	
Viceborgmester Leif V. Jensen		2026 1500	
Koncerndirektør (Inger Marie Vynne)- Direktionen	4646 4410	4048 9966	
Direktør (Hanne Stensen Christensen) - Direktionen	4646 4910	5117 3706	
Direktør (Henrik Nielsen) - Direktionen	4646 4801	2047 6169	
Direktør (Jan Dehn) - Direktionen		3046 8377	
Erik Thomas Barfoed, Centerchef for Center for Koncernsekretariat og Udvikling		5117 5758	
Kommunikationsansvarlig (Bella Trier)	4646 4428	5118 4803	
IT (Hans Kriistian Kaizensted)	4646 4890	2310 0359	
Lejre Kommune (Centerchefer og stedfortrædere)	Tlf.	Mobil	Andet
Helle Dydensborg Thygesen, chef for Center for Skoletilbud	4646 4820	2916 0530	
Peter Due Østerbye, chef for Center for Byg & Miljø	4646 4910	2968 1984	5544 4335
Henrik Bech Hjortbøl, chef for Center for Ejendomme & Trafik	4646 4695	4043 0074	
Søren H. Poulsen, Vej- & Parkchef	4646 4694	4014 4390	
Lone Lykke Marker, chef for Job & Social	4646 4640	2194 4937	
Gitte Rønman, leder af Rehabilitering	4646 4643	2492 9289	
Lene Miller, chef for Center for Velfærd & Omsorg	4646 4710	2012 3360	
Helle Klink Pedersen, leder af Visitation & Bestiller	4646 4718	2478 5667	3133 4345
Thure Dan Petersen, chef for Center for Kultur & Fritid	4646 4830	2074 2213	
Camilla Vang Taankvist, chef for Koncernøkonomi & Analyse	4646 4470	4031 8440	
Henrik W. Olsen, Intern Service	4646 4961	5135 6094	
Tina Janco	4646 4701	5135 6091	
Mirjeta Vejo, Intern Service	4646 4492	3050 9340	
Servicedesk/Helpdesk	4646 4888		
Borgerservice	4646 4646		

Bilag til Sundhedsberedskabsplan

Andre funktioner	Tlf.	Stedfortrædere	Tlf.
Forbindelsesofficer – Vestsjællands Brandvæsen		Vagthavende chef – Vestsjællands Brandvæsen	2227 1704
Vagthavende hjemmesygeplejerske Bøgebakken	4070 8551	Vagthavende hjemmesygeplejerske - Hvalsø	4069 4029
Vagthavende hjemmesygeplejerske Ammershøjparken	6010 0488		
Leder af Frit Valg	6165 7721	Gruppeleder for sygeplejen	3078 8228
Leder af Plejecentre	6010 0434	Gruppeledere på plejecentre:	
		Ammershøjparken	6010 0436 6010 0435
		Bøgebakken	3078 8144 2496 1140
		Hvalsø Ældrecenter	2920 0137
Leder af Visitationen	2478 5667	Fagkoordinator	4646 4606
Gruppeleder for Træningsområdet	2947 5746		
Interne samarbejdspartnere:			
Miljøvagten Team Byg & Miljø (se CE)	4646 4941/ 4646 49 53	Privat mobil:	2247 2747
Driftsleder (Spildevand) ved Lejre Forsyning	4646 4040		
Eksterne samarbejdspartnere:			
Akut Medicinsk Koordinationscenter: amk@regionh.dk	112		
Konsulent i Region Sjælland			
Sundhedsstyrelsen, afdeling for sundhedsberedskab syb@sst.dk	7222 7400		
Embedslægeinstitutionen			
- Dagtiden	7222 7450		
- Døgnvagten	7022 0268		
Lægevagten, Region Sjælland	7015 0700		
Sjællands Universitetshospital Roskilde	4632 3200		
MVSJ politi Roskilde	4635 1448		
Sundhedsberedskab i nabokommuner:			
Ringsted Kommune	5762 6262		
Holbæk Kommune	7236 3636		
Roskilde Kommune	4631 3000		
Frederikssund Kommune	4735 1000		
Region Sjælland: Sundhedsfaglig telefon	7015 5000 7015 0708		
Region Hovedstaden: Sundhedsfaglig telefon	3866 5000 1813		
Østsjællands Beredskabs <u>døgnbemandet vagtcentral</u> (Henvendelser vedr. overvågning af jeres sikringsanlæg m.m.)	3343 1890		
Østsjællands Beredskab <u>øvrige henvendelser</u>	3343 1800		

Bilag til Sundhedsberedskabsplan

Bilag 5 Ansvarsfordeling

Ansvarsområde	Ansvarlig
Aktivering af sundhedsberedskabet	Koncerndirektøren (Koncerndirektion) og/eller Chef for Velfærd og Omsorg (CVO)
Tildeling af ressourcer og økonomistyring under beredskabsindsatsen	Krisestyingsstaben (Borgmester og Koncerndirektør (Koncerndirektion))
Kommunikation til medier og borgere	Krisestyingsstaben (se ovenfor/ Kommunikationsafdelingen (KS))
Sekretariat for sundhedsberedskabet	Administrationen for CVO (evt. i samarbejde med Koncernsekretariatet (KS))
Koordination med omliggende kommuner	Koncerndirektøren (Koncerndirektion) og/eller Chef for Velfærd og Omsorg (CVO)
Koordination med sundhedsstyrelsen	Chef for Velfærd og Omsorg (CVO)
Koordination med AMK	Chef for Velfærd og Omsorg (CVO)
Visitation af borgere, som er udkrevet ekstraordinært	Leder af visitationen/Leder af Plejecentre/Leder af Frit-Valg
Koordination af transport af borgere	Region Sjælland
Koordination af Vaccination og forebyggelse af epidemiudvikling	Chef for Velfærd og Omsorg (CVO)
Koordination med redningsberedskabet	VB iværksætter beredskabsplanen for området, eller dele heraf
Rensning af forurenede personer	VB iværksætter beredskabsplanen for området, eller dele heraf
Indkvartering og forplejning af raske af raske borgere	VB iværksætter beredskabsplanen for området, eller dele heraf

Bilag til Sundhedsberedskabsplan

Bilag 6

Oversigt over forsyning til omsorgscentre i Lejre Kommune

Adresse på	Medie	Distributør	Vagttelefon	Leverandør
Ammershøjparken Ammershøjparken 1 4070 Kr. Hyllinge	Varme (GAS)	HMN Naturgas	8727 8727	
	Vand	Kr. Hyllinge Vandværk	2172 0390	
	EI	Dong Energy Power	9955 0100	
Grønnehave	Varme (GAS)	HMN Naturgas	8727 8727	
	Vand	Kr. Hyllinge Vandværk	2172 0390	
	EI	Dong Energy Power	9955 0100	
Hvalsø Plejecenter	Varme (GAS)	HMN Naturgas	8727 8727	
	Vand	Hvalsø Vandværk	4640 8505	
	EI	Dong Energy Power	9955 0100	
Bøgebakken	Varme (GAS)	HMN Naturgas	8727 8727	
	Vand	Vandværk	4646 4040	
	EI	Dong Energy Power	9955 0100	

Note: Distributører er ejere af kabel eller røret. Leverandøren sender strøm eller vand eller gas. Ved ulykker skal distributører kontaktes, da de har mulighed for at lukke af for forsyningen.

Der henvises øvrigt til pleje- og omsorgscentrenes egne delberedskabsplaner (planer for fortsat drift), hvor der ligeledes findes oversigt over centrenes egne forsyningshåndværkere og leverandører.

